

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I
GRADITELJSTVA

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/37 82-444 Fax: 01/37 72-822

KLASA : UP/I 351-03/10-02/21

UR.BROJ: 531-14-3-15-10-19

Zagreb, 22. prosinca 2010.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva na temelju članka 74. stavka 1. i članka 84. stavka 1., a u svezi odredbi članka 70. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine”, br. 110/07), povodom zahtjeva nositelja zahvata tvrtke Belje d.d., Industrijska zona 1, Mece, Darda radi procjene utjecaja na okoliš zahvata: farma svinja Haljevo i povodom zahtjeva za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za buduću farmu za proizvodnju svinja, u jedinstvenom postupku donosi

RJEŠENJE o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša

I. Zahvat – farma svinja Haljevo, nositelja zahvata tvrtke Belje d.d., Industrijska zona 1, Mece, Darda, je prihvatljiv za okoliš uz ispunjavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje proizvodnje svinja u točki II. Izreke ovog rješenja.

I. 1. Varijanta zahvata za koje se izdaje rješenje o prihvatljivosti zahvata:

Lokacija zahvata nalazi se na području Osječko – baranjske županije, na području općine Čeminac i to u njenom sjeverozapadnom dijelu. Prema Prostornom planu uređenja općine Čeminac (Službeni glasnik Općine Čeminac 2/05, izmjene i dopune 8/06) lokacija zahvata nalazi se na poljoprivrednom području – vrijedno obradivo tlo, u blizini naselja Novi Jagodnjak (općina Jagodnjak) (udaljenost oko 1,5 km) i naselja Čeminac i Kozarac (udaljenost od oba naselja je cca. 3 km) u općini Čeminac. Pristupna cesta koja vodi do lokacije farme je nerazvrstani poljski put, širine oko 6m, kojim upravlja Općina Čeminac. Pristupni put izlazi na županijsku cestu Ž4041 Bolman-Uglješ-Švajcarnica .U planu je asfaltiranje 60m pristupnog puta od navedene županijske ceste.

Zahvat u prostoru izgradnje farme izvest će se na novoformiranoj gradevnoj čestici površine 55.545,00 m². Čestica će se formirati od postojećih čestica k.č.br. 303/5, 303/6, 303/7; sve u k.o. Čeminac. Planirani kapacitet farme je 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi (7-28 kg). Farma Haljevo je namijenjena za proizvodnju prasadi za tov. Godišnja proizvodnja farme biti će 33.000 prasadi. Prema koeficijentima za određivanje broja uvjetnih grla (UG) na farmi Haljevo, koji su određeni Prostornim planom uređenja općine Čeminac (Službeni glasnik Općine Čeminac 2/05, izmjene i dopune 8/06), broj UG za predmetnu farmu je 647,8 UG.

Uzimajući u obzir postavljene ciljeve i procjenu mogućih utjecaja na okoliš planiranog zahvata, investicija izgradnje postrojenja za proizvodnju svinja na planiranoj lokaciji procijenjena je kao opravdana. Planirani način izvedbe zahvata kao i planirana primjena svih

mjera koje će se koristiti tijekom izvedbe zahvata, tijekom njegovog korištenja i eventualnog uklanjanja udovoljavaju svim propisanim obvezama u cilju zaštite prirode i okoliša.

Varijanta zahvata opisana je tehničko-tehnološkim rješenjem koje je sastavni dio ovog rješenja.

I. 2. Ocjena prihvatljivosti zahvata za okoliš:

Kroz procjenu utjecaja na okoliš dokazano je da su emisije onečišćujućih tvari u okoliš na prostoru lokacije zahvata prihvatljive s obzirom na sastavnice okoliša – kakavoću zraka, tla i voda na poljoprivrednom području i granične vrijednosti emisija te uz pridržavanje propisanih uvjeta zaštite okoliša neće ugroziti postojeće stanje kakvoće okoliša.

PRIHVATLJIVOST UTJECAJI TIJEKOM GRADNJE ZAHVATA

Prihvatljivost utjecaja na kakvoću zraka i klimatske faktore

Tijekom radova na farmi očekuje se minimalno onečišćenje zraka ispušnim plinovima iz mehanizacije koja će se koristiti na gradilištu, te povećanim količinama prašine koja će se dizati u atmosferu tijekom kretanja kamiona, utovara/istovara, transporta i sl. S obzirom na pretpostavljene emisije, ograničeno vrijeme izvođenja radova, negativni utjecaj prašinom i plinovima na okoliš ocijenjen je kao slab.

Prihvatljivost utjecaja na tlo i vode

Izgradnjom objekata farme svinja Haljevo na poljoprivrednim površinama doći će do njihovog trajnog gubitka. Izgradnjom farme gubi se oko 5,5 ha poljoprivrednih površina (površina građevne čestice).

Šire područje lokacije farme svinja "Haljevo" prema teritorijalnim osnovama za upravljanje riječnim slivovima pripada vodnom području rijeke Dunav, području podsliva Rijeka Drave i Dunava te se prema Pravilniku o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“ broj 97/10) u cijelosti se nalazi na području malog sliva „Baranja“. Lokacija planirane farme svinja „Haljevo“ nalazi se izvan zona sanitарne zaštite. Lokacija farme udaljena je oko 4,5 km od III. zone sanitarno zaštite crpilišta „Prosine“. Crpilište „Prosine“ nalazi se južno od naselja Kneževi Vinogradi uz cestu Grabovac-Kneževi Vinogradi. Najbliži površinski vodotok lokaciji farme je kanal detaljne kanalske mreže, koji se nalazi oko 600 m jugoistočno od predmetne lokacije zahvata. Odvodnja otpadnih voda sa predmetne farme će se obavljati u upojne drenažne jarke te neće doći do negativnog utjecaja na površinske vodotoke te na podzemne vode u blizini lokacije zahvata.

Utjecaj prašine na tlo tijekom izgradnje zbog položenja u neposrednoj blizini područja zahvata je zanemariv (zbog malih količina prašine i kratkotrajnog zahvata).

Obzirom na karakter zahvata, gubitak poljoprivrednog zemljišta je neminovan te se to sa datim okolinostima smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na prirodnu baštinu, floru i faunu

Izgradnjom farme Haljevo neće se zadirati u šumsko područje u blizini farme. Najbliže područje vrijednih dijelova prirode (planirano) nalazi oko 500 m jugoistočno od područja zahvata (planirano područje vrijednih dijelova prirode - šumsko područje), što se smatra dostatnom udaljenosti, te neće doći do utjecaja zahvata na isto.

Izgradnjom farme svinja Haljevo negativni utjecaj na floru i faunu je neminovan. Dolazi do smanjenja površine koju prekrivaju biljne vrste koje ujedno predstavljaju staništa životinjskim vrstama (nepovratni gubitak dijela poljoprivrednih površina). Postojeća flora pripada poljoprivrednim

mjera koje će se koristiti tijekom izvedbe zahvata, tijekom njegovog korištenja i eventualnog uklanjanja udovoljavaju svim propisanim obvezama u cilju zaštite prirode i okoliša.

Varijanta zahvata opisana je tehničko-tehnološkim rješenjem koje je sastavni dio ovog rješenja.

I. 2. Ocjena prihvatljivosti zahvata za okoliš:

Kroz procjenu utjecaja na okoliš dokazano je da su emisije onečišćujućih tvari u okoliš na prostoru lokacije zahvata prihvatljive s obzirom na sastavnice okoliša – kakavoću zraka, tla i voda na poljoprivrednom području i granične vrijednosti emisija te uz pridržavanje propisanih uvjeta zaštite okoliša neće ugroziti postojeće stanje kakvoće okoliša.

PRIHVATLJIVOST UTJECAJI TIJEKOM GRADNJE ZAHVATA

Prihvatljivost utjecaja na kakvoću zraka i klimatske faktore

Tijekom radova na farmi očekuje se minimalno onečišćenje zraka ispušnim plinovima iz mehanizacije koja će se koristiti na gradilištu, te povećanim količinama prašine koja će se dizati u atmosferu tijekom kretanja kamiona, utovara/istovara, transporta i sl. S obzirom na prepostavljene emisije, ograničeno vrijeme izvođenja radova, negativni utjecaj prašinom i plinovima na okoliš ocijenjen je kao slab.

Prihvatljivost utjecaja na tlo i vode

Izgradnjom objekata farme svinja Haljevo na poljoprivrednim površinama doći će do njihovog trajnog gubitka. Izgradnjom farme gubi se oko 5,5 ha poljoprivrednih površina (površina građevne čestice).

Šire područje lokacije farme svinja "Haljevo" prema teritorijalnim osnovama za upravljanje riječnim slivovima pripada vodnom području rijeke Dunav, području podsliva Rijeka Drave i Dunava te se prema Pravilniku o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“ broj 97/10) u cijelosti se nalazi na području malog sliva „Baranja“. Lokacija planirane farme svinja „Haljevo“ nalazi se izvan zona sanitарne zaštite. Lokacija farme udaljena je oko 4,5 km od III. zone sanitarno zaštite crpilišta „Prosine“. Crpilište „Prosine“ nalazi se južno od naselja Kneževi Vinogradi uz cestu Grabovac-Kneževi Vinogradi. Najbliži površinski vodotok lokaciji farme je kanal detaljne kanalske mreže, koji se nalazi oko 600 m jugoistočno od predmetne lokacije zahvata. Odvodnja otpadnih voda sa predmetne farme će se obavljati u upojne drenažne jarke te neće doći do negativnog utjecaja na površinske vodotoke te na podzemne vode u blizini lokacije zahvata.

Utjecaj prašine na tlo tijekom izgradnje zbog taloženja u neposrednoj blizini područja zahvata je zanemariv (zbog malih količina prašine i kratkotrajnog zahvata).

Obzirom na karakter zahvata, gubitak poljoprivrednog zemljišta je neminovan te se to sa datim okolinostima smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na prirodnu baštinu, floru i faunu

Izgradnjom farme Haljevo neće se zadirati u šumsko područje u blizini farme. Najbliže područje vrijednih dijelova prirode (planirano) nalazi oko 500 m jugoistočno od područja zahvata (planirano područje vrijednih dijelova prirode - šumsko područje), što se smatra dostatnom udaljenosti, te neće doći do utjecaja zahvata na isto.

Izgradnjom farme svinja Haljevo negativni utjecaj na floru i faunu je neminovan. Dolazi do smanjenja površine koju prekrivaju biljne vrste koje ujedno predstavljaju staništa životinjskim vrstama (nepovratni gubitak dijela poljoprivrednih površina). Postojeća flora pripada poljoprivrednim

kulturama, korovnoj ili ruderalnoj vegetaciji, i na području lokacije zahvata nije zastupljena s niti jednom zaštićenom vrstom, tako da će utjecaj na biljni pokrov biti malen.

Navedeni utjecaji se obzirom na karakter zahvata (izgradnja farme Haljevo na poljoprivrednim površinama) smatra prihvatljivim.

Dodatno će tijekom radova doći do veće devastacije okolnih površina jer će se po toj površini (radnom pojasu) kretati mehanizacija, naročito tijekom premještanja trase prilazne ceste. Taj drugi dio, područje radnog pojasa će se nakon izgradnje rekultivirati.

Tijekom izgradnje može doći do negativnog utjecaja na kopnena staništa predmetnog područja zahvata:

- ukoliko se ne osigura odgovarajući pristup gradilištu, već se nepotrebno uništavaju dodatne površine okolnih kopnenih staništa
- ukoliko se građevinski i drugi otpad nastao tijekom izgradnje odlaže na okolne površine

Utjecaj za vrijeme gradnje bit će ograničen na površinu same lokacije zahvata, gdje će tijekom rada mehanizacije doći do kratkotrajnog utjecaja prašinom na floru i bukom na faunu predmetnog područja, što se zbog ograničenog trajanja smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na materijalna dobra (graditeljsko i arheološko nasljeđe)

Oba područja zaštićenog materijalnog dobra, zaštićena graditeljska baština (arheološko područje Okrugla zemљa - prapovijesni i srednjovjekovni lokalitet-naselje Čeminac i arheološko područje Korenište - prapovijesno i srednjovjekovno nalazište-naselje Kozarac), nalaze se na udaljenosti od oko 2.5km od lokacije zahvata te tijekom izgradnje i korištenja neće doći do (negativnog) utjecaja na iste.

Prihvatljivost utjecaja na lokalno stanovništvo

Planirana investicija izgradnje farme svinja Haljevo utjecat će pozitivno na gospodarski razvoj i time i na pozitivni aspekt gledanja okolnog stanovništva. Izgradnjom suvremene farme svinja sukladno propisima Republike Hrvatske i po visokim ekološko-sanitarnim standardima, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš pa samim time i negativan psihološki utjecaj na najbliže stanovništvo. Jedan dio negativnih aspekata (širenje neugodnih mirisa, buka, mogući akcidenti) bit će riješen na odgovarajući način još u projektantskoj fazi, dok će se drugi dio negativnih aspekata minimizirati samom tehnologijom rada farme svinja (odgovarajući način aplikacije gnojovke na poljoprivredne površine - injektiranjem). Naselja najbliže farmi u općini Čeminac su naselja Čeminac i Kozarac, oba udaljena oko 3 km jugoistočno i istočno od planirane lokacije farme. Gledano geografski, najbliže naselje farmi Haljevo je naselje Novi Jagodnjak, koje pripada većem naselju Jagodnjak, koje pripada općini Jagodnjak i udaljeno je oko 1,5 km u smjeru jugozapada od predmetne lokacije farme. Provedbom mjera zaštite i programa praćenja stanja okoliša smanjit će se mogući navedeni negativni utjecaji farme svinja u dozvoljene zakonske okvire, a eventualne promjene u radu farme moguće je rješavati lokalno na razini Općine i investitora. Iz svega navedenog smatra se kako je predmetni zahvat prihvatljiv za lokalno stanovništvo.

Prihvatljivost utjecaja na prometnice i promet

Procjena je da će se utjecaj izgradnje farme svinja Haljevo, očitovati u privremenim i povremenim promjenama prema zatećenom stanju, uslijed povećane frekvencije izlazaka vozila s lokacije i uključivanja u promet, kako vozila za dovoz građevinskog materijala tako i vozila za prijevoz radnika. Iz tog razloga prilikom izgradnje farme svinja Haljevo zbog velikog broja mehanizacije i ljudi može doći do zakrčenja cesta (pristupni put i županijska cesta Ž4041 (D517 – Bolman – Ugleš – Švajcarnica (D7) u okolišu gradilišta.

Predmetni negativan utjecaj nastao izgradnjom farme Haljevo ocijenjen je kao vrlo slab, a obzirom na ograničeno, kratko vrijeme izgradnje zahvata i propisane mjere za ublažavanje smatra se prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja od povećanja razine buke

Predmetna parcela lokacije zahvata graniči sa nenaseljenim područjem, najbliži stambeni objekti udaljeni su oko 1,5 km jugozapadno od farme, u mjestu Novi Jagodnjak. U blizini farme prolaze

državna cesta D7 (istočno od farme na oko 2,5 km) i županijska cesta Ž4041 (zapadno od farme na oko 2 km).

Na području gradilišta farme odvijati će se uobičajene aktivnosti gradnje, a buka koja će pri tome nastajati potjecati će od klasične graditeljske mehanizacije i transportnih sredstava (utovarivači, bageri, buldožeri, dizalice, kompresori, kamioni i sl.). Kako su većina tih izvora mobilni njihove se pozicije mjenjaju. Do povremenih izvora buke (manjeg intenziteta – varira tijekom dana) dolazit će prilikom rada strojeva na gradilištu, te prilikom utovara i odvoženja/dovoženja materijala potrebnih za građevinske zahvate. Buka kamionskih motora varira ovisno o stanju i održavanju motora, opterećenju vozila i karakteristikama ceste kojom se vozilo kreće (nagib uzdužnog profila i vrsta kolnika).

Veća razina buke bit će registrirana tijekom izgradnje objekata, no neće predstavljati smetnju najbližim objektima zbog dovoljne udaljenosti. Negativni utjecaji buke seže do oko 150 m udaljenosti od izvora buke (gradilišta) gdje iznosi oko 45 dBA.

Negativni utjecaj povišenom razinom buke uslijed korištenja teške mehanizacije ocijenjen je kao vrlo slab iz razloga što će se radovi odvijati tijekom dana i što se radi o građevinskim zahvatima koji će vrlo brzo biti realizirani te se predmetni negativni utjecaj iz navedenih razloga smatra prihvatljivim.

Prihvatljivost utjecaja na krajobraz

Ukupni utjecaj farme Haljevo na krajobrazne sustave procijenjen je kao umjereni iz razloga što će farma biti vidljiva iz istočnog dijela naselja Novi Jagodnjak i s dijela pruge M301 (Magyarboly) – Državna granica – Beli Manastir – Osijek (magistralna pomoćna željeznička pruga) sjeveroistočno od lokacije zahvata. U budućnosti će biti vidljiva s autoceste čija je izgradnja planirana oko 1,5 km zapadno od lokacije zahvata. Predmetna lokacija planirane farme Haljevo nalazi se na području koje je već u funkciji poljoprivrede (poljoprivredne površine), ali zbog izgradnje novih građevina, planirani zahvat biti će dominantni element prostora koji će privlačiti pažnju. Utjecaj zbog nestanka površinskog pokrova na oko 1,93 ha neće biti moguće smanjiti.

Krajobraznim uređenjem neizgrađenih poljoprivrednih površina, koje zauzimaju 3,62 ha, smanjiti će se vidljivost farme iz okolnih područja te će se time poboljšati i (negativan) vizualni doživljaj zbog čega se smatra kako će zahvat imati prihvatljiv utjecaj na krajobraz.

Prihvatljivost utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada

Tijekom izgradnje farme Haljevo kao nusproizvodi gradnje nastajat će različite vrste opasnog i neopasnog otpada, koje se mogu svrstati unutar slijedećih grupa otpada:

13 02	otpadna maziva ulja za motore i zupčanike
15 01	ambalaža
17 01	beton, opeka, crijepl/pločice, keramika
17 04	metali
17 5	zemlja, kamenje i iskop od rada bagera
20 03	ostali komunalni otpad.

Negativni utjecaj zbog nastanka i zbrinjavanja otpada koji može nastati tijekom izgradnje farme Haljevo jest negativni utjecaj nastao nepropisnim zbrinjavanjem veće količine građevinskog i komunalnog otpada.

Organizacijom gradilišta, svi potencijalno nepovoljni (negativni) utjecaji, prvenstveno vezani za neadekvatno zbrinjavanje komunalnog i građevinskog otpada svest će se na najmanju moguću mjeru, te će izgradnja zahvata biti prihvatljivog utjecaja (u vidu utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada).

2.1.10. Prihvatljivost utjecaja iznenadnih događaja

Tijekom izgradnje mogući su slijedeći akcidentni negativni utjecaji:

- ukoliko se ne predvidi fazni pristup građenja koji ostavlja dovoljno slobodnog prostora za pravilnu organizaciju gradilišta, regulaciju tijekova materijala, radnih strojeva i zaposlenika
- ukoliko dođe do poteškoća u odvijanju prometa i oštećenja prometnica i zastoja (uslijed prevrtanja kamiona, rasipanja materijala, sudara i sl.)
- ako dođe do nekontroliranog ispuštanja goriva, ulja i mazivih tvari iz transportnih vozila i korištene mehanizacije (zbog neispravnog skladištenja, manipuliranja ili curenja

uvjetovanoga tehničkim neispravnostima stacionarnih ili pokretnih mehaničkih uređaja) i izljevanja istih takvih tekućina na tlo (koje ujedno predstavlja i stanište flore i faune) ili u podzemne vode.

- u slučaju požara na otvorenom
- nesreće uzrokovane višom silom (udar groma, ekstremno nepovoljni vremenski uvjeti i sl.), tehničkim kvarom i/ili ljudskom greškom

Organizacijom gradilišta i poštivanjem svih propisanih mjera zaštite okoliša, svi potencijalno iznenadni događaji, svest će se na najmanju moguću mjeru. Ujedno kako je vrijeme izgradnje ograničeno (relativno kratko razdoblje) utjecaj nastankom iznenadnih događaja je ocijenjen kao slab i prihvatljiv.

2.2. UTJECAJI TIJEKOM KORIŠTENJA ZAHVATA

Prihvatljivost utjecaja na zrak i klimatske faktore

Tijekom korištenja mogući su sljedeći utjecaji na zrak:

- neugodni mirisi sa farme kao posljedica otpadnih fekalija, crijevnih plinova velikog broja životinja na jednom mjestu, gnojovka i mikroorganizmi koji se nalaze u njoj (povećana produkcija ugljičnog dioksida, amonijaka, sumporovodika i određene količine metana),
- širenje prašine i mikroorganizama koji nastaju u objektima na farmi.

Za potrebe određivanja mogućeg negativnog utjecaja na kakvoću zraka izrađeni su modeli širenja neugodnih mirisa za amonijak i metan, kao najrealnijih markera čija emisije i imisije su mjerljive (amonijak) odnosno koji predstavlja direktni utjecaj na klimatske promjene (metan iz gnojovke te dio koji izlazi zajedno sa crijevnim plinovima).

Temeljem stručne analize izvedbenih tehničko tehnoloških rješenja objekata, zbrinjavanja otpada i meteoroloških prilika na području predmetnog zahvata za pretpostaviti je da će se nešto intenzivniji miris amonijaka s farme osjećati samo neposredno uz radni prostor farme isključujući moguće druge negativne efekte obzirom na prag mirisa za amonijak. S obzirom na primjenjenu tehnologiju uzgoja svinja, ružu vjetrova, krajobrazna obilježja i planirane mjere zaštite okoliša postoji vrlo mala mogućnost da neugodan miris amonijaka (koncentracije $\leq 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$) dopre do naseljenih dijelova Općine Jagodnjak (naselje Novi Jagodnjak) i Općine Čeminac (naselja Čeminac i Kozarac) u slučaju normalnog rada farme te se iz tog razloga zahvat smatra prihvatljivim (u vidu utjecaja na kakvoću zraka i klimatske faktore tijekom korištenja zahvata).

Prihvatljivost utjecaja na tlo i vode

Predmetni zahvat, farma svinja Haljevo, smatra se prihvatljivim obzirom na mogući utjecaj na tlo i vode jer će se u sklopu zahvata izgraditi razdjelni, nepropusni sustav odvodnje; za pranje i održavanje objekata farme koristiti će se biorazgradiva sredstva za pranje i dezinfekciju koja posjeduju sigurnosno tehnički list, vodopravnu dozvolu izdanu od strane Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (Uprava gospodarenja vodama) i biti će nabavljena od strane ovlaštene tvrtke za proizvodnju i stavljanje u promet kemijskih tvari i njihovih pripravaka koji nakon uporabe dospijevaju u vodu te su u skladu s Popisom otrova namijenjenih održavanju komunalne higijene, za dezinfekciju, deratizaciju, odstranjenje lošeg mirisa i dekontaminaciju izdanog od strane Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi; uginule životinje će se zbrinjavati na zakonom propisan način te će se primjena (aplikacija) organskog gnojiva na poljoprivredne površine odvijati u skladu s preporukama Načela dobre poljoprivredne prakse i referentnim dokumentima IPPC direktive.

Radom predmetne planirane farme Haljevo nastajat će kao nusprodukt proizvodnje 14.060 m^3 gnojovke (gnojovka i vode od pranja proizvodnih objekata onečišćene gnojovkom). Do negativnog utjecaja (procjedivanja, onečišćenja) na tlo, odnosno podzemne vode na na širem područje površina primjene gnojovke može doći ukoliko se na poljoprivredne površine apliciraju prevelike količine gnojovke. Naime, tijekom deponiranja gnojovke na poljoprivredne površine može doći do kontakta iste s površinskim vodotocima, pa može doći do ozbiljnog narušavanja ekosistema u njima.

Međutim, konkretna količina gnojovke koja će se odvoziti na poljoprivredne površine koja je potrebna radi izrade plana primjene gnojovke na poljoprivredne površine odredit će se nakon utvrđivanja plodoreda.

Nakon provedenih analiza gnojovke i tla prilikom primjene gnojovke na poljoprivredne površine u skladu s Planom primjene gnojovke na poljoprivredne površine i bilanciranjem dušika neće doći do negativnog utjecaja na tlo i podzemne vode uslijed ispiranja dušika (u obliku nitrata – podložan ispiranju) i onečišćenja tla i podzemnih voda.

Prihvatljivost utjecaja na faunu

Predstavnici faune na širem području planiranog zahvata će izbjegavati područje same lokacije farme zbog povećane razine buke i prisustva ljudi, iako će bivati privučeni samoj lokaciji zahvata zbog mirisa koji će se širiti sa farme Haljevo. Negativan utjecaj na faunu ocijenjen je kao vrlo slab i prihvatljiv iz razloga što će se većina životinjskih vrsta održati na širem području zahvata.

Prihvatljivost utjecaja na prometnice i promet

Na prometnicama na kojima će se obavljati transport kamiona - tegljača (prijevoz svinja), promet osobnih vozila i poljoprivredne mehanizacije (pristupni put, županijska cesta Ž4041 (D517 – Bolman – Uglješ – Švajcarnica (D7) mogući su slijedeći negativni utjecaji:

- povećanje broja kamiona – tegljača uslijed transporta svinja i prilikom povećanja proizvodnje. Povećanje broja kamiona tegljača neće utjecati na fizičku stabilnost prometnica, kao niti na normalno odvijanje prometa. Naime, nema transporta svinja na dnevnoj bazi, već se on odvija povremeno. Radi se o 52 prolaza/kamiona kroz godinu (1 kamion tjedno).
- povećanje broja osobnih vozila zaposlenika na farmi. Na farmi će se nalaziti 6-8 parkiralištnih mjesta, pa se očekuje dnevni promet od oko 10 osobnih vozila što će predstavljati relativno slab negativni utjecaj.
- uslijed svakodnevnog prometovanja poljoprivredne mehanizacije od strane korisnika susjednih poljoprivrednih parcela, osobito ljeti, kada može doći do zastoja u prometu uslijed mimoilaženja navedene poljoprivredne mehanizacije i kamiona – tegljača za transport svinja, odnosno osobnih vozila zaposlenika farme. Navedeni utjecaj se smatra zanemarivim iz razloga što će se on dogadati samo povremeno (češće ljeti) i biti će smanjen adekvatnim oblikovanje (proširenjem) prometnice koja vodi do farme.
- uslijed prometovanja poljoprivredne mehanizacije za prijevoz gnojovke nastale na farmi. Negativni utjecaj nastao povećanjem broja poljoprivredne mehanizacije (traktorskih cisterni) za prijevoz gnojovke sa farme Haljevo ocijenjen je kao vrlo slab iz razloga što će on biti privremen (spremni sa gnojovkom se prazne dva puta godišnje) i biti će unaprijed planiran.

Analizom svih gore navedenih mogućih utjecaja ocjenjuje se da će negativni utjecaji uslijed povećanja broja kamiona, svakodnevnog prometovanja osobnih vozila i poljoprivredne mehanizacije na prometnice i promet u okolišu zahvata biti zanemarivi i prihvatljivi.

Prihvatljivost utjecaja od povećanja razine buke

Objekti na farmi biti će izvedeni na način da razina buke u građevini i njenom okolišu ne prelazi dopuštene vrijednosti određene posebnim Zakonima i dokumentima prostornog uređenja. Buka unutar objekata farme (ventilatori i sl.) neće imati negativan utjecaj na okolni prostor, s obzirom da se pri izgradnji farme planira upotreba suvremenih izolacijskih materijala. Smještaj diesel agregata (predviđen za opskrbu farme električnom energijom za vrijeme eventualnog prekida opskrbe u javnoj elektro mreži) predviđen je u zasebnom kućištu koje štiti od širenja buke i vibracija te onemogućava bilo kakvo izlijevanje goriva u okoliš. Nakon izgradnje najveći utjecaj buke potjecati će od svinja (buka u objektu pripustilište je do 85 dB), traktora, traktorskih cisterna za prijevoz gnojovke, te kamiona za dovoz i odvoz svinja.

S obzirom da će svi proizvodni objekti za uzgoj svinja biti zvučno izolirani, te da će svi prijevozi (poljoprivredna mehanizacija, kamioni - teglači) biti unaprijed planirani i povremeni i da će se sva mehanizacija i kamioni redovito tehnički održavati redovitim tehničkim pregledima, za pretpostaviti je da će negativni utjecaj nastao povećanjem razine buke biti vrlo slab i time prihvatljiv.

Prihvatljivost utjecaja zbog nastanka i zbrinjavanja otpada

Na području zahvata, uslijed tehnološkog procesa će nastajati sljedeći otpad biološkog podrijetla: Uginule životinje – oko 30t godišnje. Privremeno će se odlagati u za to predviđeni objekt na lokaciji farme, hladnjaču, sukladno uvjetima propisanim Pravilnikom o načinu postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla te o njihovom uništavanju („Narodne novine“ broj 24/2003).

Gnojovka će se skupljati u spremnike gnojovke, do najkraćeg razdoblja predviđenog za njen dozrijevanje, a nakon toga će se dispozicirati na poljoprivredne površine u vlasništvu nositelja zahvata. Godišnje će nastajati oko 14.060 m³ gnojovke (gnojovka i otpadne vode onečišćene gnojovkom). Dispozicija gnojovke na poljoprivredne površine obavljati će se u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti voda i preporukama danim u „Načelima dobre poljoprivredne prakse“.

Na području zahvata, će osim otpada biološkog podrijetla također nastajati sljedeće vrste otpada:

- Otpadna ambalaža; apsorbensi, tkanine i sredstva za brisanje i upijanje, filterski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način; ključni broj 15 00 00
  - o ambalaža od papira i kartona, ključni broj 15 01 01, u količini od oko 100 kg godišnje
  - o ambalaža od plastike, ključni broj 15 01 02, u količini od oko 100 kg godišnje
  - o miješana ambalaža, ključni broj 15 01 06, u količini od oko 100 kg godišnje
- Miješani komunalni otpad, ključni broj 20 03 01, u količini od oko 1 t godišnje.

Otpad nastao preradom vode (otpad iz taložnice, ključni broj 19 09 01) zbrinjavati sukladno Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa obrade otpadnih voda i važećim zakonskim propisima.

Opasni otpad

Na području zahvata nastajat će infektivni otpad (otpad čije je skupljanje i odlaganje podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, ključni broj 18 02 02*) u količini od 0,6 t godišnje.

Opasni otpad koji bi mogao nastati od održavanja diesel agregata riješen je na način da je potpisani ugovor između nositelja zahvata i tvrtke koja će održavati navedeni agregat i koja će obavljati servis istog.

Sav navedeni otpad koji će nastajati radom i korištenjem predmetnog zahvata, farme Haljevo, zbrinut će se sukladno zakonskim propisima, kako je i navedeno pripadnim objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za ovaj zahvat.

Zbog navedenog se utvrđuje kako će zahvat, farma Haljevo, tijekom korištenja imati prihvatljiv utjecaj u vidu nastanka i zbrinjavanja otpada.

Prihvatljivost utjecaja s obzirom na uklanjanje zahvata

Po uklanjanju postrojenja, farme svinja Haljevo, sukladno Planu zatvaranja postrojenja (koji uključuje aktivnosti navedene pod točkom 1.8. Knjige objedinjenih uvjeta zaštite okoliša s tehničko-tehnološkim rješenjem za postrojenje proizvodnje svinja u općini Čeminac) okoliš lokacije farme vratiti će se u stanje prije upotrebe. Ujedno će se obaviti ocjena stanja okoliša (stanja tala na lokaciji) na predmetnoj lokaciji u cilju određivanja razine onečišćenja i potrebe za sanacijom zemljišta. Ukoliko se provjerom stanja tala na lokaciji utvrdi potreba za sanacijom u odnosu na stanje prije upotrebe, vlasnik postrojenja će izraditi i provesti program sanacije. Zbog svega navedenog smatra se kako će utjecaj obzirom na uklanjanje zahvata biti prihvatljiv.

Rezultati ekomske analize (obuhvaćene u Zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za farmu Haljevo) pomoću novčanih tokova pokazuju da je izgradnja farme Haljevo isplativa budući da je ukupna neto sadašnja vrijednost projekta (NSV) iznad nule u varijanti izračuna bez uklanjanja i sa uklanjanjem.

Budući da je projektirani period ekomske analize računat na 10 godina (period mogućnosti realne procjene prihoda, rashoda i ostalih parametara uz minimalni rizik), vidljivo je da je ova investicija isplativa već za 5 godina, a ukoliko uračunamo i trošak uklanjanja, biti će isplativa nakon 6,5 godina. To znači da će Operater farme biti u mogućnosti platiti razgradnju odnosno uklanjanje farme nakon 7. godine, i to iz akumulacije novčanih sredstava tijekom perioda redovnog poslovanja.

Prihvatljivost utjecaja iznenadnih događaja

Negativni utjecaji tijekom rada farme mogući su u slučaju slijedećih akcidentnih situacija:

- u slučaju nekontroliranog istjecanja gnojovke iz spremnika za gnojovku – negativni utjecaj na podzemne vode i površinske kanale (živi svijet u njima)
- uslijed nefunkcioniranja ili neodržavanja sustava odvodnje oborinskih voda s područja farme (mogući propusti u odvodnji i prodiranje oborinskih voda u objekte za vrijeme kišovitog vremena) – negativni utjecaj na podzemne i površinske vode te na tlo.
- ukoliko se masti, ulja i ostale onečišćene tekućine koje dospiju na cestu izljevaju direktno u okolno područje (stanište).

II.1. Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša utvrđeni su u obliku Knjige koja prileži ovom rješenju i sastavni je dio izreke Rješenja.

II.2. U ovom rješenju nema zaštićenih, odnosno tajnih podataka u vezi izgradnje i rada predmetnog zahvata.

II.3.Tehničko-tehnološko rješenje postrojenja buduće farme za proizvodnju svinja tvrtke Belje d.d.u Općini mČeminac, za koje su ovim rješenjem utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša sastavni je dio ovoga rješenja i prileži mu unutar Knjige iz točke II.1. ove izreke.

II.4. Ovom rješenju prileži i Plan načina provjere objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u pokusnom radu postrojenja prije izdavanja uporabne dozvole.

III. O troškovima predmetnog postupka odlučit će se posebnim rješenjem prema činjeničnom stanju u spisu ovoga predmeta.

IV. Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko se u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.

V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

VI. Operater je dužan podatke o praćenju emisija iz postrojenja kao i podatke o opterećenjima dostavljati Agenciji za zaštitu okoliša sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša.

VII. Ovo rješenje dostavlja se Agenciji radi upisa u Očevidnik uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja.

Obrazloženje

Nositelj zahvata, Belje d.d., Industrijska zona 1, Darda, podnio je dana 26. siječnja 2010. godine Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš zahvata: farme svinja Haljevo u Općini Čeminac. Studiju o utjecaju predmetnog zahvata na okoliš (u dalnjem tekstu: Studija) koja je priložena uz zahtjev, prema narudžbi nositelja zahvata u skladu s odredbom članka 75. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, izradio je ovlaštenik DVOKUT ECRO iz Zagreba.

S obzirom na to da se predmetni zahvat odnosi na postrojenje za koje se prema Prilogu I. točki 6.6. (b) Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine”, br. 114/08) (u dalnjem tekstu: Uredba) utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, nositelj zahvata Zaključkom od 11. veljače 2010. (KLASA: 351-03/10-02/4, UR.BROJ: 531-14-3-17-10-4) je pozvan da, prema odredbama članka 6. i 7. Uredbe, podnese i zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za predmetni zahvat.

Po zahtjevu je proveden postupak primjenom odgovarajućih odredbi slijedećih propisa:

1. Zakona o zaštiti okoliša (u dalnjem tekstu: Zakon),
2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš,
3. Uredbe,
4. Posebnih propisa o zaštiti pojedinih sastavnica okoliša i posebnih propisa o zaštiti od pojedinih opterećenja i
5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

O zahtjevu za procjenu utjecaja na okoliš je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost u razdoblju od 11. veljače do 11. ožujka 2010. godine.

Radi sudjelovanja u predmetnom postupku, slijedom odredbe članka 77. stavka 1. Zakona Odlukom od 6. travnja 2010. godine (KLASA: 351-03/10-02/4, UR.BROJ: 531-14-3-17-10-6) imenovano je Savjetodavno stručno povjerenstvo (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 28. travnja 2010. godine u Dardi, Povjerenstvo je obavilo očevide na lokaciji gdje se namjerava obaviti zahvat te dalo primjedbe na Studiju. Povjerenstvo je utvrdilo da Studija sadrži određene nedostatke, koji u bitnom, nisu odlučujući za utvrđivanje cjelovitosti i/ili stručne utemeljenosti te je dalo prijedlog Ministarstvu da se po doradi Studije prema iznesenim primjedbama članova Povjerenstva, Studija uputi na javnu raspravu.

Uredan zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za buduću proizvodnju svinja tvrtke Belje d.d. u Općini Čeminac s Tehničko-tehnološkim rješenjem buduće proizvodnje svinja tvrtke Belje d.d. u Općini Čeminac (u dalnjem tekstu: Tehničko-tehnološko rješenje) nositelj zahvata, odnosno operater podnio je 19. travnja 2010. godine. Tehničko-tehnološko rješenje koje je priloženo uz zahtjev, prema narudžbi nositelja zahvata, odnosno operatera u skladu s odredbama članka 7. Uredbe, izradio je ovlaštenik DVOKUT ECRO iz Zagreba.

O zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost u razdoblju od 22. travnja do 22. svibnja 2010. godine.

Sukladno odredbi članka 9. stavka 1. Uredbe, dopisom od 29. lipnja 2010. godine (KLASA: 351-03/10-02/21, UR.BROJ: 531-14-3-15-10-9) dostavljeni su Zahtjev i Tehničko-tehnološko rješenje na mišljenje i utvrđivanje uvjeta za postrojenje prema posebnim propisima za

pojedine sastavnice okoliša i opterećenja te druge posebne uvjete tijelima i/ili osobama nadležnim prema posebnim propisima.

Ministarstvo je zaprimilo uvjete: Sektora za otpad ovog Ministarstva (KLASA: UP/I 351-01/10-01/223; UR.BROJ: 351-13-2-2-1-10-2) od 30. srpnja 2010. godine, Sektora za atmosferu, more i tlo ovog Ministarstva (KLASA: službeno-inerno) od 16. srpnja 2010. godine, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (KLASA: 350-05/10-01/258; UR.BROJ: 534-08-1-1/2-10-0002) od 27. srpnja 2010., Uprava za zaštitu prirode Ministarstva kulture (KLASA: 612-07/10-01/1103; UR.BROJ: 532-08-02-04/1-10-02) od 16. srpnja 2010. godine te Obvezujuće vodopravno mišljenje Hrvatskih voda, Vodnogospodarkog odjela za vodno područje slivova Drave i Save (Klasa: 325-04/10-02/11; Ur.broj: 374-22-2-10-5) od 29. studenog 2010. godine.

Sukladno odredbama članka 4. Zakona Ministarstvo je donijelo Zaključak (KLASA: UP/I 351-03/10-02/21, UR.BROJ: 531-14-3-15-10-6) od 15. lipnja 2010. godine o objedinjavanju postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša s postupkom procjene utjecaja na okoliš.

Javna rasprava o Studiji i Zahtjevu s Tehničko-tehnološkim rješenjem radi sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku odlučivanja o predmetnom zahtjevu sukladno odredbama članka 139. stavka 2. Zakona održana je u razdoblju od 12. srpnja do 11. kolovoza 2010. godine. Tijekom javne rasprave, javni uvid u Studiju i Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem omogućen je u prostorijama Općine Čeminac, Matije Gupca 1, Čeminac. Za vrijeme javne rasprave održano je jedno javno izlaganje 20. srpnja 2010. godine u vijećnici Općine Čeminac. Prema Izvješću o održanoj javnoj raspravi (KLASA: UP/I-351-03/10-01/14, UR.BROJ: 2158/1-01-22/64-10-08) od 19. kolovoza 2010. godine nije zaprimljena niti jedna primjedba, prijedlog i mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti na Studiju i Zahtjev s Tehničko-tehnološkim rješenjem.

Na drugoj sjednici Povjerenstva održanoj 17. studenog 2010. godine u Zagrebu, Povjerenstvo je u skladu s člankom 17. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, a u svezi odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe, donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata koje prileži u spisu predmeta, a u kojem, u bitnom, navodi da se temeljem cjelovite analize predmetni zahvat ocjenjuje prihvatljivim za okoliš uz primjenu mjera i objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Ministarstvo je u predmetnom postupku razmotrilo navode iz zahtjeva i svu dokumentaciju u predmetu, a poglavito procjenu utjecaja zahvata na okoliš, Mišljenje Povjerenstva, mišljenja i uvjete tijela i/ili osoba nadležnih prema posebnim propisima te primjenom važećih propisa koji se odnose na predmetni zahvat, na temelju svega navedenog utvrdilo da je zahtjev nositelja zahvata, odnosno operatera osnovan te da je namjeravani zahvat iz točke I. izreke ovog rješenja prihvatljiv za okoliš uz ispunjavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša kako stoji u izreci pod točkom II. ovog rješenja.

Točka I. i točka II. izreke ovog rješenja utemeljene su na odredbama Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša te na utvrđenim činjenicama i važećim propisima kako slijedi:

1. UVJETI OKOLIŠA

- 1.1. Popis aktivnosti u postrojenju koje potпадaju pod obveze iz rješenja temelje se na odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), utvrđivanja najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.

- 1.2. Procesi se temelje na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.
- 1.3. Tehnike kontrole i prevencije onečišćenja temelje se na utvrđivanju najbolje raspoloživih tehnika iz RDNRT, samim postupkom te posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja: Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zrak („Narodne novine“, br. 133/05), Pravilnik o mjerama za sprečavanje emisija plinovitih onečišćivača i onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve TPV 401 (NN 16/09), Zakon o dobrobiti životinja („Narodne novine“, br. 19/99), Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama („Narodne novine“ br. 136/05 i 101/07); Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 178/04 i 60/08), Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 153/09), Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata („Narodne novine“, br. 78/10), Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05 i 139/08), Pravilnik o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije („Narodne novine“, br. 35/07), Zakon o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09).
- 1.4. Gospodarenje otpadom iz postrojenja temelji se na odredbama na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) te na važećim zakonskim propisima: Zakon o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 41/07, 155/08), Zakon o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09).
- 1.5. Korištenje energije i energetska efikasnost temelje na utvrđivanju najboljih raspoloživih tehnika iz dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (RDNRT) i na samom postupku.
- 1.6. Sprečavanje akcidenta temelji se na samom postupku te na Zakonu o vodama („Narodne novine“ br. 153/09) i na Državnom planu za zaštitu voda („Narodne novine“, br. 8/99) - točka VII-Mjere za slučajeve izvanrednih i iznenadnih zagađenja voda.
- 1.7. Sustav praćenja (monitoring) temelji se na odredbama:
- Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05).
  - Pravilnika o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, br. 155/05), Uredbe o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 21/07 i 150/08) i i Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 01/06)
  - Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 87/10) i Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Narodne novine“, br. 47/08)
  - Pravilnika o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08),
  - Pravilnik o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ br. 60/10)
- 1.8. Način uklanjanja postrojenja i povratak lokacije u zadovoljavajuće stanje temelji se na odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 114/08), Pravilniku o gospodarenju građevinskim otpadom („Narodne novine“ br. 38/08) te na dokumentu CARDS 2004: Smjernice za najbolje raspoložive tehnike stavljanja postrojenja izvan pogona.

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

- 2.1. Emisije u zrak temelje se na odredbama Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05).
- 2.2. Emisije u zrak temelje se na odredbama Pravilnika o praćenju kakvoće zraka („Narodne novine“, br. 155/05), Uredbe o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora („Narodne novine“, br. 21/07 i 150/08), Pravilnika o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih

izvora („Narodne novine“, br. 01/06), Uredbe o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“ br. 133/05).

2.3. Emisije u površinske vode temelje se na odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, br. 87/10).

2.4. Emisije u tlo temelje se na odredbama Pravilnika o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva („Narodne novine“ br. 56/08), Pravilnika o metodologiji praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ br. 60/10), Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“ br. 32/10), Pravilnika o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“ br. 32/10) i Pravilnika o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji („Narodne novine“ br. 10/10, Dodatak I i II).

2.5. Emisije buke temelje se na odredbama Zakona o zaštiti buke („Narodne novine“, br. 30/09) i Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, br. 145/04).

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA temelje se na odredbama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 178/04 i 60/08), Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 70/05 i 139/08), Zakona o javnim cestama („Narodne novine“, br. 180/04, 138/06 i 146/08).

4. PROGRAM POBOLJŠANJA

Kako se radi o novom postrojenju, u kojem su predviđeno odgovarajuće najbolje raspoložive tehnike, ne određuje se program poboljšanja.

5. UVJETI ZAŠTITE NA RADU

Ne određuju se u ovom postupku, jer se uvjeti zaštite na radu određuju u postupku prema posebnim zahtjevima kojima se određuje zaštita na radu.

6. OBVEZE ČUVANJA PODATAKA I ODRŽAVANJA INFORMACIJSKOG SUSTAVA temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Uredbe o informacijskom sustava zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 68/08) i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08).

7. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA PREMA ZAKONU temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08), Uredbe o informacijskom sustava zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 68/08) i Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08).

8. OBVEZE PO EKONOMSKIM INSTRUMENTIMA ZAŠTITE OKOLIŠA temelje se na odredbama Zakona o zaštiti okoliša“ („Narodne novine“ br. 110/07), Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost („Narodne novine“ br. 107/03), Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksid („Narodne novine“ br. 73/07 i 48/09), Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“ br. 35/08), Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izrađenih kao dušikov dioksid („Narodne novine“ br. 71/04), Pravilnika o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid („Narodne novine“ br. 95/04), Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“ br. 02/04), Pravilnikom o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“ br. 20/04), Uredbe o visini vodnog doprinosa („Narodne novine“ br. 14/06; 35/06 i 39/06), Zakonom o gradnji i prostornom uređenju“ („Narodne novine“ br.

76/07), Uredbi o visini naknade za korištenje voda“ („Narodne novine“ br. 82/10), Uredbe o visini naknade za zaštitu voda“ („Narodne novine“ br. 82/10).

Točka III. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 75. stavka 3. Zakona kojom je određeno da nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš i odredbi članka 161. stavka 3. i 4. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09).

Točka IV. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 80. stavka 2. Zakona kojom je određeno važenje rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Točka V. izreke rješenja temelji se na odredbama članka 137. stavka 1. i članka 140. stavka 5. Zakona, a uključuje i primjenu odredbi Uredbe o PUO i Uredbe o ISJ kojima je uređeno obavlještanje javnosti i zainteresirane javnosti o rješenju kojim je odlučeno o zahtjevu.

Točka VI. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 26. Uredbe, članka 121. stavka 3. i 4. Zakona, a uključuje i primjenu odredbi Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine, br. 35/08) kojima je uređena dostava podataka u registar.

Točka VII. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 96. Zakona.

Temeljem svega naprijed utvrđenoga odlučeno je kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi Upravnom sudu Republike Hrvatske, u roku od 30 dana od dana dostave ovoga rješenja.

Upravna pristojba na ovo rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u iznosu od 50,00 kuna prema Tar. br. 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06 i 117/07).

Dostaviti:

1. Belje d.d., Industrijska zona 1, Mece, Darda (R. s povratnicom!)
2. Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Trg Ante Starčevića 2, Osijek
3. Općina Čeminac, Ul. Matije Gupca 1, 31 325 Čeminac
4. Agencija za zaštitu okoliša, Ksaver 208, Zagreb
5. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
6. Pismohrana u spisu predmeta, ovdje

KNJIGA OBJEDINJENIH UVJETA ZAŠTITE OKOLIŠA S TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIM RJEŠENJEM ZA POSTROJENJE PROIZVODNJE SVNJA U OPĆINI ČEMINAC

1. UVJETI OKOLIŠA

1.1. Popis aktivnosti u postrojenju koje potпадaju pod obveze iz rješenja

- 1.1.1. Izgradnja farme
- 1.1.2. Rad farme svinja Haljevo, koji se sastoji od slijedećih proizvodnih cjelina
  - 1.1.2.1. Prijem krmača ili nazimica te smještaj istih u proizvodni objekt pripust
  - 1.1.2.2. Osjemenjivanje krmača
  - 1.1.2.3. Prebacivanje suprasnih krmača u proizvodnim objekt čekalište
  - 1.1.2.4. Prebacivanje suprasnih krmača iz objekta čekalište u proizvodni objekt prasilište, nekoliko dana prije prasenja.
  - 1.1.2.5. Prasenje krmača
  - 1.1.2.6. Prebacivanje prasadi iz objekta prasilište u proizvodni objekt odgajalište.
  - 1.1.2.7. Prebacivanje oprasenih krmača u objekt pripust
  - 1.1.2.8. Odvoz prasadi stare oko 6 tjedana u tovilište
- 1.1.3. Rad farme Haljevo, koji se sastoji od slijedećih tehnoloških cjelina
  - 1.1.3.1. Skladištenje hrane
  - 1.1.3.2. Privremeno zbrinjavanje uginulih životinja
  - 1.1.3.3. Kotlovnica
  - 1.1.3.4. Privremeno skladištenje gnojovke nastale kao nus produkt rada farme Haljevo
  - 1.1.3.5. Postrojenje za preradu vode
  - 1.1.4. Aplikacija gnojovke na poljoprivredne površine
  - 1.1.5. Uklanjanje postrojenja

1.2. Procesi

Planirani kapacitet farme je 1400 krmača, 6 nerasta i 4700 prasadi (7-28 kg). Farma Haljevo je namijenjena za proizvodnju prasadi za tov. Godišnja proizvodnja farme je 33.000 prasadi.

1.2.1. U procesima će se koristiti slijedeće sirovine:

Postrojenje	Sirovina sekundarna sirovina i druge tvari	Godišnja potrošnja
Proizvodni objekt - pripust	Voda – za napajanje	7300 m ³
	Hrana	330 t
Proizvodni objekt – čekalište	Voda	7300 m ³
	Hrana	770 t
Proizvodni objekt – prasilište	Voda	5548 m ³
	Hrana	700 t
Proizvodni objekt – odgajalište	Voda	3431 m ³
	Hrana	1100 t
Kotlovnica	UNP	90 000 kg
Dezinfeksijska barijera	Dezinfeksijska sredstva (virkon, virocid)	1 t
	Voda	260 m ³
Prozvodni objekti	Dezinfeksijska sredstva (virkon, virocid)	0,3 t
	Voda za pranje proizvodnih objekata (onečišćena)	980 m ³

	gnojovkom)	
	Gnojovka	13.080 m ³
Upravna zgrada	Voda za sanitarne potrebe zaposlenika	435 m ³
Postrojenje za preradu vode	Voda za pranje filtera	3650 m ³

1.2.2. Skladištenje sirovina i ostalih tvari

Sirovina	Kapacitet spremnika
Hrana za životinje u objektu pripust	Silos zapremnine 17 m ³
Hrana za životinje u objektu čekalište	Silos zapremnine 30 m ³
Hrana za životinje u objektu prasilište	Silos zapremnine 30 m ³
Hrana za životinje u objektu odgajalište	Silos zapremnine 25 m ³ i silos zapremnine 35 m ³
Ukapljeni naftni plin (UNP)	Tri spremnika svaki kapaciteta 4.850 l
Gnojovka (privremeno skladištenje)	Dva spremnika za gnojovku, ukupnog kapaciteta 9.056 m ³
Uginule životinje (privremeno skladištenje)	Hladnjača - ukupna bruto površina objekta hladnjачe iznositi će 15,00 m ²

1.2.3. Referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama, RDNRT koji se primjenjuju pri određivanju uvjeta:

Kratika	BREF	RDNRT
ENE	Energy Efficiency Techniques	RDNRT za energetsku učinkovitost
ESB	Emissions from Storage	RDNRT za skladišne emisije
ILF	Intensive Rearing of Poultry and Pigs	RDNRT za intenzivan uzgoj peradi i svinja
MON	General Principles of Monitoring	RDNRT za opće principe monitoringa

1.2.4. Tijekom korištenja predmetnog zahvata potrebno je primjenjivati načela dobre poljoprivredne prakse, što uključuje sljedeće radne procese:

- 1.2.4.1. Identificirati i implementirati edukacijske i trening programe za osoblje na farmi kako bi bili adekvatno osposobljeni za provedbu načela dobre poljoprivredne prakse, prije početka rada farme (ILF poglavlje 4.1.2.). Osigurati hitne procedure u slučaju neplaniranih emisija i akcidenta (ILF poglavlje 4.1.5.).
- 1.2.4.2. Implementirati programe popravaka i održavanja radi osiguranja opreme u dobrom stanju i držati ih čistima, prije početka rada farme (ILF poglavlje 4.1.6.).
- 1.2.4.3. Ispravan plan aktivnosti, kao što je isporuka materijala i uklanjanje proizvoda i otpada (ILF poglavlje 4.1.3.).
- 1.2.4.4. Izraditi plan pravilne primjene gnojovke na poljoprivredne površine (Management plan gospodarenja organskim gnojivom), prije prve primjene gnojovke na poljoprivredne površine (ILF poglavlje 4.1.3.).

1.3. Tehnike kontrole i prevencije onečišćenja

1.3.1. Tijekom izgradnje postrojenja potrebno je provoditi sljedeće tehnike kontrole i prevencije:

- (a) Izgraditi razdjelni, nepropusni sustav odvodnje: sanitarnih otpadnih voda, oborinskih voda, voda iz dezbarijere, gnojovke i otpadnih voda onečišćenih gnojovkom, otpadnih tehnoloških voda (nastalih pranjem filtra za preradu vode na farmi).
- (b) Izgraditi vodonepropusne podloge na svim manipulativnim površinama oko spremnika i sabirne jame za gnojovku.

- (c) Prostor za smještaj radnika opremiti sa pokretnim ekološkim WC-ima i osigurati pražnjenje sadržaja putem ovlaštene pravne osobe.
- (d) Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj kontrolirano deponirati i kasnije koristiti za uređenje okoliša, odnosno iskoristiti za druge potrebe, u skladu s propisima.
- (e) Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri ošteće prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.
- (f) Kretanje teške mehanizacije ograničiti kako bi površine okolnih staništa devastirane radovima bile što manje, kao i uznemiravanje životinja.
- (g) Izvesti krajobrazno uređenje čitavog kompleksa farme, kojemu treba pristupiti istovremeno s izgradnjom farme.
- (h) Kontrolirati i održavati strojeve kako ne bi došlo do povećanja emisije buke.
- (i) Objekte projektirati i izgraditi tako da budu zvučno izolirani.
- (j) Predvidjeti površine za privremeno odlaganje materijala koji će se u kasnijim građevinskim fazama ili fazama sanacije moći iskoristiti i to za: biljni materijal, humus, zemljani materijal, dopremljeni građevinski materijal.
- (k) Otpad nastao izgradnjom farme razvrstati na mjestu nastanka (neopasni otpad, opasni otpad, komunalni otpad, građevinski otpad), odvojeno sakupljati po vrstama i osigurati uvjete skladištenja za očuvanje kakvoće sa svrhom ponovne obrade.
- (l) Na lokaciji farme je tijekom izgradnje potrebno osigurati sredstva za neutralizaciju prolivenih opasnih tvari.

1.3.2. Tijekom rada postrojenja pridržavati se slijedećih tehnika kontrole i prevencije:

1.3.2.1. Primjenjivati tehnike hranjenja kojima se svinje hrane hrnom s nižom količinom nutrijenata

Životnje na farmi	Hranidbena smjesa prema postotku sirovih proteina (ILF tablica 5.1., poglavlje 5.2.1.1.)
Prasad (< 10 kg)	19-21 % (Prihvatljiv je i manji postotak sirovih proteina u hrani (do 17%) jer će se u recepturama smjesa koristiti sintetičke aminokiseline te će se na taj način smanjivati udio ukupnog proteina.Osim toga životinja se korištenjem sintetičkih aminokiselina rasterećuje od viška proteina ,a gnojovka od viška dušika)
Prasad (< 25 kg)	17,5 – 19,5 % (Prihvatljiv je i manji postotak sirovih proteina u hrani (do 17%) jer će se u recepturama smjesa koristiti sintetičke aminokiseline te će se na taj način smanjivati udio ukupnog proteina.Osim toga životinja se korištenjem sintetičkih aminokiselina rasterećuje od viška proteina ,a gnojovka od viška dušika.)
Krmače – gestacija	13 - 15 %
Krmače – laktacija	16 - 17 %

Životnje na farmi	Hranidbena smjesa prema postotku fosfora (ILF tablica 5.2., poglavlje 5.2.1.2.)
Prasad (< 10 kg)	0,75 – 0,85 % (Prihvatljiv je i manji postotak fosfora u hrani (do 0,50%) jer se u spravljanju smjesa koristi enzim fitaza koja pomaže iskorištenje fosfora tj. neprobavljivi fosfor pretvara u probavljivi te na taj način ukupni fosfor u gnojovci smanjuje za 30 %)

Prasad (< 25 kg)	0,60 – 0,70 % (Prihvatljiv je i manji postotak fosfora u hrani (do 0,50%) jer se u spravljanju smjesa koristi enzim fitaza koja pomaže iskorištenje fofsova tj. neprobavljivi fosfor pretvara u probavljivi te na taj način ukupni fosfor u gnojovci smanjuje za 30 %)
Krmače – gestacija	0,43 – 0,51 %
Krmače – laktacija	0,57 – 0,65 %

- (a) dizajnu spremnika
- (b) kontroli i održavanju
- (c) izboru lokacije i izgleda spremnika
- (d) boji spremnika.

1.4. Gospodarenje otpadom iz postrojenja

- 1.4.1. Manipulaciju s uginulim životinjama (lešinama) obavljati u skladu s veterinarsko-sanitarnim propisima. Uginule životinje na farmi propisno zbrinjavati u kontejnere s rashladnim uredajem (objekt hladnjaka) te prema potrebi odvoziti specijalnim kamionima do registriranog skladišta za odlaganje uginulih životinja ili u kafileriju.
- 1.4.2. Neopasni tehnološki otpad (ambalaža od papira i kartona – 15 01 01, ambalaža od plastike 15 01 02, miješana ambalaža – 15 01 06) skupljati ovisno o vrstama u pravilno označene spremnike u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode. Odvojeno sakupljeni otpad predavati ovlaštenim sakupljačima neopasnog otpada, s kojim je investitor dužan sklopiti ugovor.
- 1.4.3. Miješani komunalni otpad (20 03 01) skupljati u posebnom spremniku u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode te zbrinjavati putem ovlaštene pravne osobe.
- 1.4.4. Opasni (infektivni) otpad (18 02 02*) nastao radom farme Haljevo potrebno je sakupljati odvojeno (poseban spremnik u objektu nadstrešnica sa spremištem i prostorijom za preradu vode) na zakonski određen način te zbrinjavati putem ovlaštenog sakupljača opasnog otpada.
- 1.4.5. Opasni otpad (od održavanja diesel agregata) rješiti putem Ugovora s tvrtkom koja će održavati navedeni agregat i koja će obavljati servis istog.
- 1.4.6. Otpad nastao preradom vode (otpad iz taložnice, ključni broj 19 09 01) zbrinjavati sukladno Pravilniku o zbrinjavanju svih vrsta otpada iz tehnološkog procesa i mulja iz procesa obrade otpadnih voda i važećim zakonskim propisima.
- 1.4.7. Očevidnik o nastanku i tijeku zbrinjavanja otpada voditi prema vrstama i količinama, a svako odvoženje otpada obavljati uz prateći list, a podatke iz istog na propisnim obrascima dostavljati jednom godišnje nadležnom tijelu za zaštitu okoliša u Osječko - baranjskoj županiji.
- 1.4.8. Gnojovka će se skupljati u spremnike gnojovke, i skladištiti 6 mjeseci, a nakon toga će se dispozicirati na poljoprivredne površine u vlasništvu nositelja zahvata. Dispozicija gnojovke na poljoprivredne površine obavljati će se u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti voda i preporukama danim u „Načelima dobre poljoprivredne prakse“.

1.5. Korištenje energije i energetska efikasnost

- 1.5.1. Na farmi Haljevo ukupna potrošnja energije iznosiće 6149,88 GJ/ godišnje, od čega potrošnja električne energije iznosi 1980 GJ/ godišnje, dok potrošnje toplinske energije iznosi 4169,88 GJ/ godišnje.
- 1.5.2. Sva energija za zahvat podmirivat će se iz sustava javne elektro opskrbe.
- 1.5.3. Na farmi Haljevo biti će instaliran diesel agregat za potrebe rada farme u slučaju nestanka energije u sustavu javne elektro opskrbe.

1.6. Sprječavanje akcidenta

- 1.6.1. Na farmi će biti postavljen sustav vatroobrane (unutrašnja i vanjska hidrantska mjera).
- 1.6.2. Nositelj zahvata dužan je izraditi Operativni plan za provedbu mjera sprječavanja širenja i uklanjanja iznenadnog onečišćenja voda prije početka rada farme i provoditi osposobljavanje zaposlenika za njegovo provođenje.

1.7. Sustav praćenja (monitoringa) (u skladu s RDNRT MON)

- 1.7.1. Imisije amonijaka iz proizvodnih objekata farme: pripust, čekalište, prasilište, odgajalište te poljoprivrednih površina, mjeri se u okolišu farme, kod najbližih stambenih objekata (najbližeg naselja predmetnoj farmi, naselje Novi Jagodnjak).
- 1.7.2. Mjerenje imisije amonijaka obaviti najranije 8 mjeseci od početka probnog rada farme, na odabranoj lokaciji prema najbližem naselju, uzimajući u obzir ružu vjetrova te to okarakterizirati kao "nulto stanje" kakvoće zraka, ono koje se može najčešće očekivati kod normalnog rada farme s punim kapacitetom te kasnije po potrebi, u slučaju pojave neugodnih mirisa.
- 1.7.3. Mjerenje imisija amonijaka se obavlja kontinuirano u toku 24 sata, metodom denuder/IC (ionska kromatografija). Prati se koncentracija amonijaka, GV 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine).
- 1.7.4. Mjerenje imisija amonijaka analizu podataka dobivenih mjerjenjem obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba koja posjeduje dozvolu ili suglasnost sukladno Pravilniku o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora (NN 79/06) (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.5. Mjeriti emisiju onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica, Z5). Prvo mjerjenje onečišćujućih tvari mora se obaviti tijekom probnog rada izvora, a prije dobivanja uporabne dozvole, ali najkasnije dvanaest mjeseci od dana puštanja u probni rad. Obaviti najmanje tri pojedinačna mjerjenje i rezultate iskazati kao polusatne srednje vrijednosti. Učestalost mjerjenja emisije odredit će se na temelju rezultata mjerjenja tijekom probnog rada, najmanje jedanput u dvije godine.
- 1.7.6. Mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje, odnosno analiza obuhvaća slijedeće: dimni broj, toplinski gubici u otpadnim plinovima, ugljikov dioksid, ugljikov monoksid, oksidi dušika izraženi kao NO_2 , volumni udio kisika.
- 1.7.7. Mjerenje emisijskih veličina plinovitih onečišćenja provode se slijedećim analitičkim metodama:

Parametar analize	Analitička metoda mjerjenja
dimni broj	prema Bacharahovoj metodi
toplinski gubici u otpadnim plinovima	izračun
ugljikov monoksid	NDIR*
oksidi dušika izraženi kao NO_2	NDIR*
volumni udio kisika	paramagnetski senzor/elektrokemijski senzor/parcijalni tlak

*NDIR = Nedisperzna IR apsorpcija

- 1.7.8. Mjerenje i analize podataka dobivenih mjerjenjem emisija onečišćujućih tvari u zrak iz ispusta uređaja za loženje obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba koja posjeduje dozvolu ili suglasnost sukladno Pravilniku o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora (NN 79/06) (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.9. Mjeriti kakvoću vode iz bunara četiri (4) puta godišnje.
- 1.7.10. Voda za uzorkovanje kakvoće vode iz bunara, uzimati će se preko zasunskog okna u blizini vodotornja (V3).
- 1.7.11. Ispitivanje obavljati za slijedeće pokazatelje:
  - fizičko-kemijski pokazatelji: aluminij, amonij, boja, vodljivost, koncentracija vodikovih iona (pH vrijednost), miris, mutnoća, nitriti, okus, željezo, kloridi, nitrati, utrošak KmNO_4 , rezidue dezifikansa (SRK, klorit, klorat, ozon, ...), temperatura te mikrobiološki

pokazatelji: Escherichia coli, ukupni koliformi, enterokoki, broj kolonija 22 °C, broj kolonija 37 °C, Closridium perfrigens (uključujući spore).

1.7.12. Analitičke metode, odnosno norme za mjerjenje parametara za utvrđivanje kakvoće vode iz bunara su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerena/ norma
aluminij	HRN ISO 10566:1998; HRN ISO 12020:1998, HRN ISO 15586:2003, HRN EN ISO 11885:1998, ISO 17294-2:2003
amonij	HRN ISO 5664:1998, HRN ISO 7150-1:1998, HRN EN ISO 14911:2001
boja	HRN EN ISO 7887:2001
vodljivost	HRN EN 27888:2008
nitriti	HRN EN 26777:1998, HRN EN ISO 10304-1:1998
željezo	HRN ISO 6332:2001, HRN ISO 15586:2003
kloridi	HRN ISO 9297:1998, HRN ISO 10304-2:1998
nitrati	HRN ISO 7890-1:1998, HRN ISO 7890-3:1998, HRN EN ISO 10304-1:1998
utrošak KMnO ₄	HRN EN ISO 8467:2001
temperatura	"standardne metode" za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20 ed)
Escherichia coli:	HRN EN ISO 9308-1 ili COLLIERT
ukupni koloformi	HRN EN ISO 9308-1 ili COLLIERT
enterokoki	HRN EN ISO 7899-2
broj kolonija 22 °C	HRN EN ISO 6222
broj kolonija 37 °C	HRN EN ISO 6222
Closridium perfrigens (uključujući spore)	Filtrirati kroz membranu kojoj slijedi anaerobna inkubacija membrane na m-CP agaru* na 44+/-1°C tijekom 21+/-3 sata. Broje se mutno žute kolonije koje postaju ružičaste ili crvene kada ih se 20-30 sekundi izloži parama amonijevog hidroksida. Sastav m-CP agara je: Osnovna podloga: Triptoza: 30 g, Ekstrakt kvasca: 20 g, Saharoza: 5 g, L-cistein hidroklorid: 1 g, MgSO ₄ x 7H ₂ O: 0,1 g, Grimizni bromkrezol: 40 mg, *Agar: 15 g, Voda: 900 ml. Otopiti sastojke osnovne podloge podesiti pH na 7,6, raspodijeliti podlogu u boce po 100 ml i autoklavirati na 121°C 15 minuta. Podlogu ohladiti na 50°C i u svaku bocu dodati: D-cycloserin: 0,04 g, Polimyxin-B sulfat: 0,0025 g, FeCl ₃ x 6H ₂ O 4,5% otopina: 0,2 ml

1.7.13. Mjeriti kakvoću otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode dva puta (2) godišnje.

1.7.14. Uzorke za analizu otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode potrebno je uzimati na kontrolnom oknu, prije ispuštanja vode u drenažni jarak (V2).

1.7.15. Ispitivanje obavljati za slijedeće pokazatelje:

- za kakvoću otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode: pH, temperatura, boja, taložive tvari, suspendirana tvar, mangan (Mn), željezo (Fe).

1.7.16. Analitičke metode, odnosno norme za mjerjenje parametara za utvrđivanje kakvoće otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerena/ norma
pH	HRN ISO 10523:1998
temperatura	"standardne metode" za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20ed
boja	HRN EN ISO 7887:2001
taložive tvari	"standardne metode" za ispitivanje vode i otpadne vode, APHA, AWWA, WEF (1998) 20ed

suspendirana tvar	HRN ISO 11923:1998
mangan (Mn)	HRN ISO 6333:2001, HRN ISO 15586:2003, ISO 17294-2:2003
željezo (Fe)	HRN ISO 6332:2001, HRN ISO 15586:2003

- 1.7.17. Mjerenja i analize podataka dobivenih mjerjenjem za kakvoću vode obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.18. Obaviti analize sastava gnojovke, periodički, prije aplikacije gnojovke na poljoprivredne površine, koje uključuju: suha tvar, pH, H₂O, amonijski N, ukupni N, ukupni P, ukupni K, ukupni Ca, ukupni Mg, radi potrebe izrade plana primjene gnojovke na poljoprivredne površine. Mjerenje te analizu podataka dobivenih mjerjenjem obavlja ovlaštena pravna neovisna osoba (ovlaštenje po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025).
- 1.7.19. Analiza sastava gnojovke obavlja se iz trenutačnog uzorka gnojovke, nakon puštanja u rad farme, odnosno nakon nastanka prve količine gnojovke (nakon skladištenja gnojovke od 6 mjeseci).
- 1.7.20. Sastav gnojovke se mjeri za spremnike gnojovke, kao mjesto emisije te je to ujedno i mjesto uzorkovanja (Z3).
- 1.7.21. Analitičke metode, odnosno norme za mjerenje parametara za analizu gnojovke su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerena/ norma
suha tvar	gravimetrijska metoda
pH H ₂ O	HRN EN 13037:1999
amonijski N	metoda po Bremmeru
ukupni N	modificirana metoda po Kjeldahlu
ukupni P	mokro razaranje (spektrofotometrijska metoda)
ukupni K	mokro razaranje (plamenofotometrijsko određivanje)
ukupni Ca	mokro razaranje (HRN EN ISO 6869:2001), atomska apsorpcijska spektrofotometrija
ukupni Mg	mokro razaranje (HRN EN ISO 6869:2001), atomska apsorpcijska spektrofotometrija

- 1.7.22. Izraditi početnu analizu tla: reakcija tla temeljem pH vrijednosti (pH – KCl, pH – H₂O), razine organske tvari u tlu, ukupnog dušika, sadržaja fiziološki aktivnih hranjiva P₂O₅ i K₂O, hidrolitičke kiselosti (sadržaj ukupnih karbonata), te mehaničkom sastavu tla, radi izrade plana primjene gnojovke koji mora biti usklađen s plodoredom i bilancom potrošnje dušika. Provodi se analiza navedenih pokazatelja iz trenutačnog uzorka tla prije puštanja u rad farme i kasnije po potrebi. Analiza se obavlja prije primjene gnojovke na poljoprivredne površine, nakon ranijeg skladištenja gnojovke od 6 mjeseci. Ispitivanje plodnosti tla obavlja se nakon žetve usjeva, a prije primjene gnojiva u vremenskom periodu od 1. lipnja do 31. listopada.
- 1.7.23. Mjesto emisije u tlo, kao i mjesto uzorkovanja za analizu tla su poljoprivredne površine, prije nego se aplicira gnojovka.
- 1.7.24. Analitičke metode, odnosno norme za mjerenje parametara za analizu tla su slijedeće:

Parametar analize	Analitička metoda mjerena/ norma
pH reakcija tla (KCl i H ₂ O)	HRN ISO 10390
razina organske tvari u tlu	metoda prema Tjurinu
ukupni dušik (samo kod trajnih nasada)	Metoda po Kjeldahl-u* HRN ISO 138782
sadržaj fiziološki aktivnih hranjiva P ₂ O ₅ i K ₂ O	pH – HOH ≤ 7: Amon-laktatna metoda, pH – HOH > 7: HRN ISO 11263 Amon-laktatna metoda
hidrolitička kiselost ili sadržaj ukupnih karbonata	Metoda po Kaben-u

1.7.25. Mjerenje te analizu podataka dobivenih mjerenjem obavlja Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo – Zavod za tlo i očuvanje zemljišta ili druge institucije, odnosno laboratoriji uz koordinaciju Centra, na temelju rješenja Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja o ispunjavanju propisanih uvjeta te na temelju drugih važećih propisa. Rezultate mjerenja te analiza podataka se potom dostavljaju nositelju zahvata.

1.8. Način uklanjanja postrojenja i povratak lokacije u zadovoljavajuće stanje

Iako prestanak korištenja zahvata nije predviđen, niti svojom namjerom, a niti željom nositelja zahvata, ako do njega dođe bit će također potrebno sastaviti Plan zatvaranja postrojenja za svaki djelatni pogon ili objekt.

1.8.1. Plan zatvaranja postrojenja, farme svinja, uključuje sljedeće aktivnosti:

- 1.) obustava rada farme, uključujući sve proizvodne procese, procese skladištenja i pomoćne procese,
- 2.) uklanjane sirovina (krmače i nerasti), poluproizvoda (prasad) i gotovih proizvoda (prasad za odvoz u tovilište),
- 3.) uklanjanje opasnih tvari i njihovo adekvatno zbrinjavanje (UNP),
- 4.) uklanjanje i odvoz svih vrsta opasnog i neopasnog otpada nastalog u proizvodnji, uključujući gnojovku iz spremnika za gnojovku,
- 5.) čišćenje objekata i uklanjanje uredske opreme (objekt upravne zgrade),
- 6.) čišćenje proizvodnih objekata, rasklapanje i uklanjanje opreme i dijelova,
- 7.) rušenje objekata koji nisu predviđeni za daljnju upotrebu,
- 8.) odvoz i zbrinjavanje građevinskog otpada putem ovlaštenih tvrtki,
- 9.) odvoz i zbrinjavanje metalnog otpada putem ovlaštenih tvrtki,
- 10.) odvoz i zbrinjavanje preostalog otpada (opasnog i neopasnog) putem ovlaštenih tvrtki i
- 11.) ovjera dokumentacije o razgradnji postrojenja i čišćenju lokacije.

Kao dio programa razgradnje i uklanjanja postrojenja potrebno je napraviti analizu i ocjenu stanja okoliša na lokaciji u cilju određivanja razine onečišćenja i potrebe za sanacijom zemljišta.

Mjere ocjene stanja okoliša obuhvatit će sljedeće:

1. Provjeru stanja tala na lokaciji

Ukoliko se provjerom stanja tala na lokaciji utvrdi potreba za sanacijom u odnosu na stanje prije upotrebe (ako su takvi podaci dostupni), vlasnik postrojenja će izraditi i provesti program sanacije na vlastiti trošak.

2. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

2.1. Imisije u zrak

Ispust	Mjesto emisije	Imisija	Granična vrijednost prema RDNR ILF	Granična vrijednost imisije sukladno Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05).
Z1.1. i Z1.2.	proizvodni objekti za krmače (priput, čekalište)	amonijak (NH_3)	3,57 $\text{NH}_3/\text{živ./godini}$	$100 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Z1.3.	proizvodni objekt za krmače s prašćićima (prasilište)	amonijak (NH_3)	6,09 $\text{NH}_3/\text{živ./godini}$	$100 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Z1.4.	proizvodni objekt za svinje veličine 25-30 kg (odgajalište)	amonijak (NH_3)	0,6 $\text{NH}_3/\text{živ./godini}$	$100 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Napomena:

Protokol za praćenje emisija amonijaka iz proizvodnih objekata razvijen je i primijenjen zasada jedino u Nizozemskoj. RDNRT ILF ne precizira način mjerena ovih emisija. U preporukama za buduća istraživanja i razvoj projekata preporučeno je upravo istraživanje dostupnih i najpouzdanijih tehnika u praćenje koncentracija plinova u proizvodnih objektima.

Vrijeme uzorkovanja je 24 sata, GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine.

2.2. Emisije u zrak

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
Z5	Dimnjak kotlovnice	dimni broj	0
		toplinski gubici u otpadnim plinovima	10 %
		ugljikov monoksid	100 mg/m ³
		oksidi dušika izraženi kao NO _x	200 mg/m ³
		volumni udio kisika:	3 %
Z1	Proizvodni objekti farme	amonijak	100 µg/m ³ tijekom mjerena u 24 sata, odnosno 30 µg/m ³ tijekom mjerena u toku jedne godine.
		metan	-

2.3. Emisije u površinske vode (drenažni upojni jarci na farmi Haljevo)

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
V2	Objekt za preradu vode (otpadna tehnološka voda od pranja filtera za preradu vode) – drenažni upojni jarak	pH	6,5-9,0
		temperatura	30 °C
		boja	bez
		taložive tvari	0,5 ml/1h
		suspendirana tvar	35 mg/l
		mangan (Mn)	2,0 mg/l
		željezo (Fe)	2 mg/l

2.4. Emisije u tlo

Ispust	Mjesto emisije	Emisija	Granična vrijednost
-	Poljoprivredne površine (aplicirana gnojovka)	dušik (N) u prve četiri godine	210 kg/ha
		dušik (N) nakon četiri godine	170 kg/ha
	Poljoprivredne površine (analiza tla)	humusa u tlu	< 1%,
		ukupni dušik	< 0,06%N
		opskrbljenost biljci pristupačnim P ₂ O ₅ i K ₂ O temljem njihova sadržaja u tlu u mg/100 g tla	< 5

2.5. Emisije buke

2.5.1. Emisije buke sa farme svinja očekuju se od rada diesel agregata (koji radi samo u slučaju nestanka električne struje iz sustava javne elektro opskrbe, najviše 90 dB(A) unutar samog objekta za smještaj agregata, unutar zasebnog kućišta koji štiti od širenja buke i vibracija), iz proizvodnih

objekata sa životnjama (gdje se unutar proizvodnog objekta koji je izgrađen od izolacijskih materijala može očekivati buka od najviše 85 dB(A)) te od prometa (koji je povremen).

2.5.2. Lokacija farme Haljevo nalazi se na području poljoprivrednih površina, udaljena je od najbližih naseljenih kuća oko 1,5 km (naselje Novi Jagodnjak, općina Jagodnjak). Na granici sa zonom namijenjenom samo stanovanju i boravku (najbliže naselje predmetne farme), najviše dopuštene razine buke iznose 55 dB(A) danju i 40 dB(A) noću.

3. UVJETI IZVAN POSTROJENJA

- 3.1. Za vrijeme sušnih dana polijevati vodom transportne površine koje nisu asfaltirane te rasuti teret prevoziti u za to primjerenim vozilima, te ga vlažiti ili prekrivati - pogotovo za vrijeme vjetrovitih dana
- 3.2. Tijekom izvođenja zahvata nositelj zahvata je dužan djelovati tako da u najmanjoj mjeri ošteće prirodu, a po završetku zahvata dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije zahvata.
- 3.3. Kretanje teške mehanizacije ograničiti kako bi površine okolnih staništa devastirane radovima bile što manje, kao i uzneniranje životinja.
- 3.4. Tijekom izgradnje objekata farme održavati javne ceste sigurnim za odvijanje prometa te ih čistiti od nanesenog materijala.

Potvrdom od Ministarstva Kulture, Uprave za zaštitu prirode (12. lipnja 2009, Kl: 612-07/09-01/0536; Ur.broj: 532-09-01-03/1-09-02), navodi se da planirani zahvat farma svinja Haljevo, općina Čeminac, neće imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže, te zbog gore navedenih razloga nositelj zahvata nije obvezan provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu.

4. PROGRAM POBOLJŠANJA

Nije primjenjivo, budući da se radi o novom, još neizgrađenom zahvatu.

5. UVJETI ZAŠTITE NA RADU

Ne određuju se u ovom postupku, jer se uvjeti zaštite na radu određuju u postupku prema posebnim zahtjevima kojima se određuje zaštita na radu.

6. OBVEZE ČUVANJA PODATAKA I ODRŽAVANJA INFORMACIJSKOG SUSTAVA

- 6.1. Čuvati podatke o potrošnji energije i vode, količinama stočne hrane, proizvedenog otpada i primjeni anorganskih gnojiva i gnojovke (ILF poglavje 4.1.4.)
- 6.2. Voditi očevidnik o zbrinjavanju gnojovke na poljoprivredne površine.
- 6.3. Izvještaj o provedenim mjerljnjima i sa analizom podataka onečišćujućih tvari u zraku iz ispusta uređaja za loženje (kotlovnica), nositelj zahvata pohranjuje 5 godina i dostavlja (do 31. ožujka za prethodnu godinu) Agenciji za zaštitu okoliša, u Registar onečišćenja okoliša i tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša.
- 6.4. Izvještaj o analizi kakvoće vode iz bunara (izvršitelj monitoringa je Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije koji rezultate ispitivanja dostavlja naručitelju/vlasniku zahvata, koji zapise pohranjuje 5 godina). Tvrtki Hrvatske vode ujedno se dostavljaju i podaci iz Očevidnika zahvaćenih i korištenih voda.
- 6.5. Izvještaj o analizi otpadne tehnološke vode od pranja filtera za preradu vode (vlasnik pohranjuje zapise 5 godina). Rezultati ispitivanja dostavljaju se naručitelju/vlasniku zahvata, koji je iste dužan uputiti tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša i tvrtki „Hrvatske vode“ te vodopravnoj inspekciji. Tvrtki Hrvatske vode ujedno se dostavljaju i podaci o količinama tehnoloških otpadnih voda od pranja filtera za preradu vode.
- 6.6. Zapise analize sastava gnojovke nositelj zahvata dužan čuvati 5 godina.

- 6.7. Izvještaj o provedenoj analizi tla (mjerjenje te analizu podataka dobivenih mjerenjem obavlja Hrvatski centar za poljoprivrednu, hranu i selo – Zavod za tlo i očuvanje zemljišta ili druge institucije, odnosno laboratoriji uz koordinaciju Centra, na temelju rješenja Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja o ispunjavanju propisanih uvjeta te na temelju drugih važećih propisa. Rezultate mjerena te analiza podataka se potom dostavljaju nositelju zahvata, koji pohranjuje zapise 5 godina).
- 6.8. Izvještaj o provedenom indikativnom mjerenu amonijaka nositelj zahvata pohranjuje 5 godina i dostavlja tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša.
- 6.9. Očevidnik o nastanku i tijeku zbrinjavanja otpada voditi prema vrstama i količinama, a svako odvoženje otpada obavljati uz prateći list, a podatke iz istog na propisnim obrascima dostavljati jednom godišnje (do 31. ožujka za prethodnu godinu) Agenciji za zaštitu okoliša, u Registrar onečišćenja okoliša i tijelu županije nadležnom za poslove zaštite okoliša.

7. OBVEZE IZVJEŠTAVANJA JAVNOSTI I NADLEŽNIH TIJELA PREMA ZAKONU

- 7.1. Zabilježiti sve eventualne pritužbe od strane javnosti te evidentirati aktivnosti poduzete u svrhu uklanjanja ili ublažavanja uočenih nedostataka.
- 7.2. Sve obveze koje su propisane u točci 6. *Obveze čuvanja podataka i održavanja informacijskog sustava*, odnose se i na ovu točku.

8. OBVEZE PO EKONOMSKIM INSTRUMENTIMA ZAŠTITE OKOLIŠA

Nositelj zahavata izgradnje farme svinja Haljevo (koji je i biti će korisnik predmetne farme) dužan je realizirati sve zakonom i podzakonskim propisima utvrđene obveze po relevantnim ekonomskim instrumentima zaštite okoliša. Te obveze prvenstveno proizlaze iz odredbi nadležnog „Zakona o zaštiti okoliša“ (NN 110/07) i na temelju njega donesenih propisa te „Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost“ (NN 107/03) i odgovarajućih podzakonskih akata. One se u pravilu odnose na naknade za onečišćenje okoliša, a predstavljaju svojevrstan oblik kompenzacije za redovni rad predmetnog zahvata, suglasno usvojenom načelu „onečišćivač plaća“. To se podrobnije utvrđuje u članku 15. „Zakona o zaštiti okoliša“, koji glasi:

- (1) *Onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem okoliša.*
- (2) *Troškovi iz stavka 1. ovog članka obuhvaćaju troškove nastale u vezi s onečišćavanjem okoliša, uključujući i troškove procjene štete, procjene nužnih mjera i troškove otklanjanja štete u okolišu.*
- (3) *Onečišćivač snosi i troškove praćenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćavanja okoliša, bez obzira na to da li su ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onečišćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene odgovarajućim finansijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onečišćavanja okoliša.*

U skladu s time, a suglasno odredbama članaka 12., 13., 14., 15., 16. i 17. „Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost“ (NN 107/03), naknade koje su relevantne za predmetni zahvat, a koriste se kao sredstva *Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost* namijenjena poduzimanju, odnosno, sufinanciranju mjera zaštite okoliša i poboljšanja energetske učinkovitosti, obuhvaćaju:

- a) naknade onečišćivača okoliša
- b) naknade korisnika okoliša i
- c) naknada na opterećivanje okoliša otpadom i
- d) posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon.

Naknadu onečišćivača okoliša operater predmetnog zahvata plaća, jer je – kao pravna osoba – vlasnik građevine (kotlovnica na farmi) u kojoj, u okviru svoje djelatnosti, posjeduje pojedinačni izvor emisije CO₂, SO₂ i/ili oksidi dušika izraženi kao NO₂ (u predmetnom slučaju radi se o emisijama CO₂ i NO_x).

Budući da će se iz predmetnog zahvata godišnje emitirati u zrak oko 270 t CO₂ (donja granica za obvezu plaćanja naknade iznosi 30 t godišnje), korisnik farme će biti dužan plaćati naknadu za emisiju ugljikovog dioksida (CO₂) u skladu s odredbama „Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida“ (NN 73/07 i 48/09). Obračun iznosa naknade utvrdit će *Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost*, a na temelju podataka o prijavljenim emisijama u „Registar onečišćenja okoliša“.

Kao pravna osoba, nositelj zahvata će na temelju „Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izrađenih kao dušikov dioksid“ (NN 71/04) biti dužan plaćati i naknadu za ispuštanje NO₂ (odnosno, svakog drugog NO_x) za godišnju emisiju koja je veća od 30 kg. S obzirom na procjenjenu godišnju potrošnju goriva (plina) za kotlovcu na predmetnoj farmi, na operatera predmetnog zahvata, a prema člancima 6., 7. i 8. navedene Uredbe, procjenjuje se kako će se primjenjivat korektivni poticajni koeficijent $k_1 = 0,67$. Prema „Pravilniku o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade za emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid“ (NN 95/04), naknada se plaća temeljem rješenja *Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost*, koje se donosi najkasnije do 31. prosinca tekuće godine, a sastoji se od obračuna iznosa naknade za prethodno i privremenog obračuna (akontacije) za naredno obračunsko razdoblje.

Obračun iznosa naknade za prethodno obračunsko razdoblje utvrđuje se na temelju podataka o godišnjim količinama emisija NO_x iz prethodnog obračunskog razdoblja te iznosa jediničnih naknada i korektivnih poticajnih koeficijenata propisanih „Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš oksida sumpora izraženih kao sumporov dioksid i oksida dušika izraženih kao dušikov dioksid“ (NN 71/04). Privremeni obračun (akontacija) za iduće obračunsko razdoblje temelji se na obračunu za prethodno obračunsko razdoblje, a plaćanje naknade provodi se, u skladu s člankom 4. spomenute Uredbe, u obrocima, i to mjesečno, tromjesečno ili godišnje, ovisno o ukupnom iznosu naknade. Navedena naknada izračunava se i plaća prema godišnjoj količini emisije, izraženoj u tonama. Ova se naknada plaća za kalendarsku godinu.

Naknadu korisnika okoliša operater predmetnog zahvata obvezan je namiriti zbog toga što je – kao pravna osoba – vlasnik građevinama ili građevnim cjelinama za koje je propisana obveza provođenja postupka ocjene utjecaja na okoliš. Naknada se izračunava prema posebnom izrazu (izračunu), a plaća se za kalendarsku godinu.

Naknada na opterećivanje okoliša otpadom, nositelj zahvata plaća kao posjednik otpada koji snosi sve troškove preventivnih mjera i mjera zbrinjavanja otpada, troškove gospodarenja otpadom koji nisu pokriveni prihodom ostvarenim od prerade otpada te je finansijski odgovoran za provedbu preventivnih i sanacijskih mjera zbog štete za okoliš koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad. Naknadu za troškove gospodarenja otpadom, nositelj zahvata će izravno rješiti putem plaćanja po Ugovoru sa ovlaštenim pravnim osobama za skupljanje komunalnog, neopasnog odnosno opasnog otpada.

Posebnu naknadu za okoliš za vozila na motorni pogon operater predmetnog zahvata dužan je platiti kao pravna osoba, koja je vlasnik ili ovlaštenik prava na vozilima na motorni pogon. Posebna naknada, pri tome se plaća pri registraciji vozila, odnosno pri ovjeri tehničke ispravnosti vozila. Posebna naknada, prema utvrđenom izrazu, određuje se i plaća s obzirom na vrste vozila, vrste motora i pogonskog goriva, radni obujam ili snagu motora te starost vozila u sastavu voznog parka vlasnika/ovlaštenika. Jedinična naknada i korektivni koeficijent te način obračunavanja i plaćanja propisani su „Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon (NN 02/04) i „Pravilnikom o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon (NN 20/04).

Navedene naknade, uključujući i spomenute posebne naknade, plaćaju se pod uvjetima i na način propisan „Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost“ (NN 107/03) i na temelju njega donesenih propisa te na temelju rješenja kojeg donosi *Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost*. Obračunati i dospjeli iznosi naknada i posebne naknade uplaćuju se na račun *Fonda*. Naplatu dospjelih nenaplaćenih iznosa naknada, zajedno s pripadajućim kamatama od obveznika plaćanja, čiji se platni promet obavlja preko računa koje vode pravne osobe ovlaštene za poslove platnog prometa, obavljaju te pravne osobe na temelju izvršnog rješenja *Fonda* prijenosom sredstava s računa obveznika na račun *Fonda*.

Pored navedenoga, suglasno odredbama „Uredbe o visini vodnog doprinosa (NN 14/06; 35/06 i 39/06), a u suglasju sa „Zakonom o gradnji i prostornom uređenju“ (NN 76/07), operater je kao pravna osoba u statusu vlasnika ili ovlaštenika predmetnog zahvata dužan jednokratno platiti vodni doprinos za isti zahvat, i to prilikom gradnje zahvata.

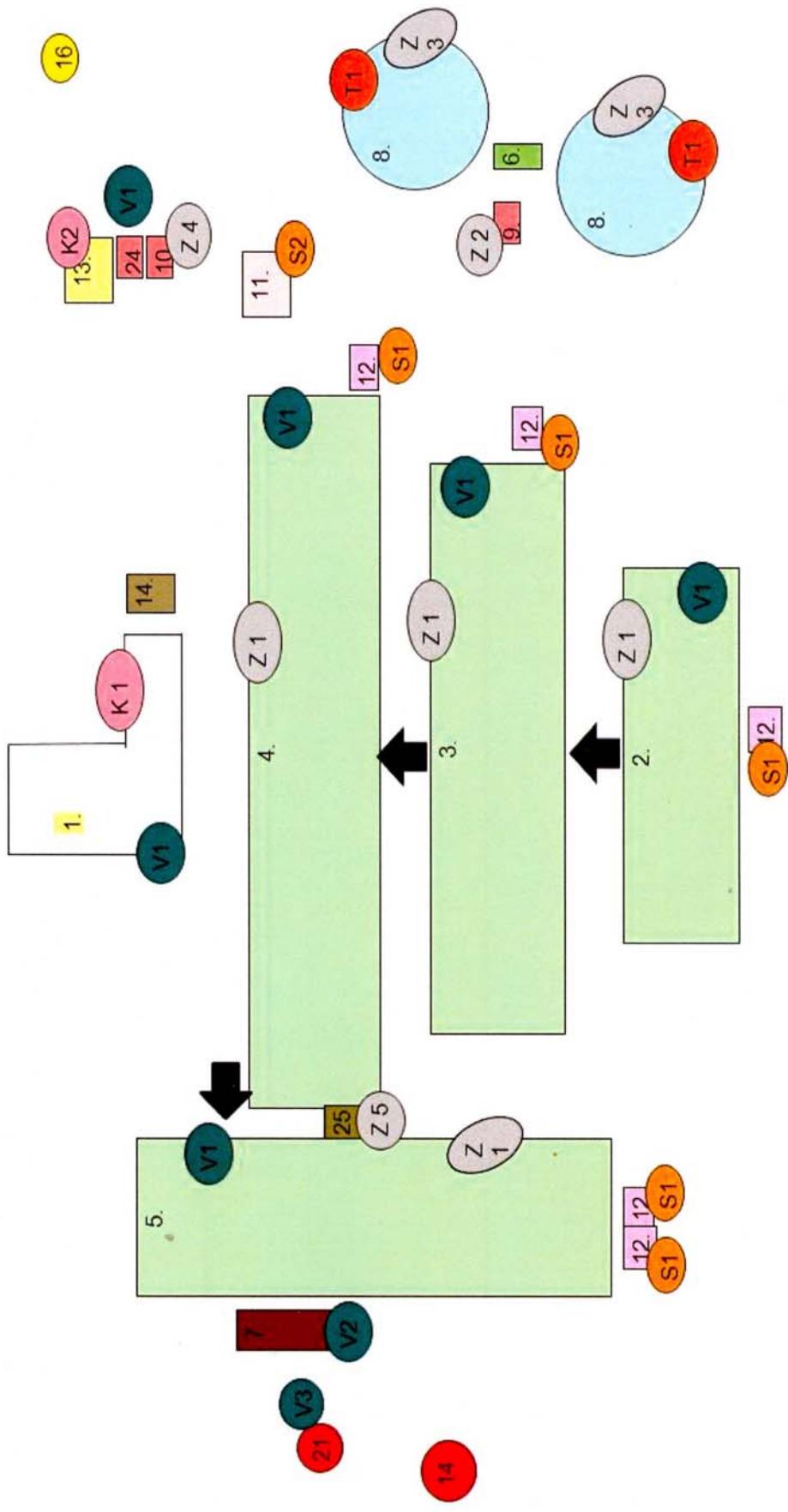
Nositelj zahvata je, također, dužan platiti naknadu za korištenje voda suglasno „Uredbi o visini naknade za korištenje voda“ (NN 82/10) te naknadu za zaštitu voda vezano za odredbe „Uredbe o visini naknade za zaštitu voda“ (NN 82/10).

9. NAČIN PROVJERE ISPUNJAVANJA OBJEDINJENIH UVJETA U POKUSNOM RADU

Pokusni rad postrojenja farme svinja Haljevo će trajati 8 mjeseci.

Za vrijeme pokusnog rada potrebno je pratiti sve emisije u okoliš utvrđene izrijekom Rješenja. Mjerjenje provoditi pri kapacitetu proizvodnje i zauzeća postrojenja utvrđenim izrekom Rješenja. Praćenje (monitoring) emisijskih i ostalih pokazatelja provoditi prema uvjetima iz Rješenja.

PROCESNI DIJAGRAM ZAHVATA S MJESTIMA EMISIJA

Legenda:

1. UPRAVNA ZGRADA
2. PRIPUST
3. ČEKALIŠTE
4. PRASLIŠTE
5. ODGAJALIŠTE
6. HLADNJAČA
7. NADSTREŠNICA (SA MJESTOM ZA PRERADU VODE)
8. SPREMNICI ZA GNOJOVKU
9. SABIRNA JAMA ZA GNOJOVKU
10. SABIRNA JAMA ZA OTPADNE VODE IZ UPRAVNE ZGRADE
11. UNP SPREMNICI
12. SILOSI ZA HRANU
13. DEZBARUERA
14. VODOTORANJ
15. AGREGAT
16. STUPNA STANICA
21. BUNAR
24. SABIRNA JAMA ZA OTPADNE VODE IZ DEZBARUERE
25. KOTLOVNICA

Z1 - mjesto emisije u zrak, neugodni mirisi te plinovi: amonijak, metan iz proizvodnih objekata farme

Z2 - mjesto emisije u zrak, neugodni mirisi, metan iz sabirne jame za gnojovku

Z3 - mjesto emisije u zrak, neugodni mirisi, metan iz spremnika za gnojovku, mjesto uzimanja uzoraka gnojovke

Z4 - mjesto emisije u zrak, neugodni mirisi i metan iz sabirne jame za otpadne vode iz upravne zgrade

Z5 - mjesto emisije u zrak, ugljični dioksid, oksidi dušika izraženi kao NO₂ iz kotlovnice

K1 - mjesto emisije sanitarnе otpadne vode, odvoz u sustav javne odvodnje

K2 - mjesto emisije otpadne vode iz dezbarijere, odvoz u sustav javne odvodnje

V1 - mjesto emisije krovne površine, interne prometnice i manipulativne površine i parkirne površine - ispuštanje na zelene površine farme, otvoreni oborinski kanal uz farmu i u drenažne jarke

V2 - mjesto emisije otpadna voda od pranja filtera sustava za preradu vode - taložnik - izljevanje u otvoreni oborinski kanal i drenažni jarak. Mjesto uzimanja uzoraka otpadne vode od pranja filtera

V3 - mjesto uzimanja uzoraka kakvoće vode iz bunara

T1 - mjesto emisije (poljoprivredne površine) - otpadne vode iz proizvodnih objekata, smještene najprije u sabirnoj jami za gnojovku a kasnije u spremnike gnojovke - razastiranje na poljoprivredne površine u vlasništvu nositelja zahvata.

S1 - silosi za hranu (privremeno skladištenje)
S2 - spremnici UNP-a (privremeno skladištenje)

O1 - hladnjača (privremeno skladištenje uginulih životinja)